

Verneområdestyret
for Kvænangsbotn
og Navitdalen
landskapsvernområder

Møteinnkalling

Utvalg: Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre
Møtested: Scandic Hotel, Alta
Dato: 23.03.2026
Tidspunkt: 00:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Møtet starter kl 11.00. Det serveres enkel lunsj. Felles middag kl 15.30 på Nori.

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv- saksnr
ST 8/26	Konstituering av verneområdestyret etter valg av nye representanter fra Sametinget 2026 og supplering fra Kvænangen kommune		2026/2140
ST 9/26	Godkjenning av innkalling og Godkjenning av sakslista og valg av repr til å undertegne protokoll		2026/288
ST 10/26	Saksfremlegg - godkjenning av protokoll fra styremøte 080126 - Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder		2026/288
ST 11/26	Behandling av delegasjon til forvalter for Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre 2026		2026/2149
ST 12/26	Behandling av tiltaksplan for Kvænangsbotn og Navitdalen 2026 - etter bevilgning		2025/10718
ST 13/26	Årsrapport Kvænangsbotn og Navitdalen 2025		2024/10662
ST 14/26	Referatsaker		
RS 6/26	Veiledning og skjøtsel og merking av stier		2025/12547
RS 7/26	Signert oppdatert samarbeidsavtale - slåttemark - supplerende skjøtselstiltak kjørespor - Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder - tiltaksplan 2025		2024/10662
RS 8/26	Signert samarbeidsavtale mellom Árres og verneområdestyret 2025 - driftstiltak - Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder - tiltaksplan 2025		2024/10662
RS 9/26	Innvilget dispensasjon for motorferdsel til drift av hytter og anlegg i Kvænangsbotn og Navitdalen Ivo 2026, 2027 og 2028		2026/170
RS 10/26	Søknad om forlenget tillatelse - Navitdalen og Kvænangsbotn verneområde - motorisert ferdsel med snøskuter - grensekontroll - Tolletaten		2025/12548

Arkivsaksnummer: 2026/2140-3

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 20.02.2026

Utvalg Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	Utvalgssak 8/26	Møtedato 23.03.2026
--	---------------------------	-------------------------------

Konstituering av verneområdestyret etter valg av nye representanter fra Sametinget 2026

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder velger

Leder:

Nestleder:

Øvrige i styret er

Medlemmer og personlige vara:

Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder er registrert som «annen juridisk person» i Brønnøysundregisteret – org nr 817 613 632.

Daglig leder: Rune Benonisen

Signatur: Daglig leder og styrets leder i fellesskap

Prokura: Daglig leder alene

Nina A. Storm gis nødvendige tilganger for å fungere som stedfortreder/vikar for Rune Benonisen.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

[Vedtekter for verneområdestyret](#)

Saksopplysninger

Etter valget til Sametinget har det blitt oppnevnt medlemmer og vara til nasjonalpark- og verneområdestyrene, for perioden ved oppnøving i 2026 til ny oppnøving i 2030. Sametinget har meldt inn sine representanter til Miljødirektoratet som gjør den formelle oppnøvingen (se vedlegg).

Sametinget gjorde vedtak den 06.01.2026 og deretter en endring 07.01.2026.

Per Anders P. Bals med Personlig vara: Marit Kristine Hætta Sara

Karen Inga Eira med Personlig vara: Ole Mathis Eira

Andre medlemmer valgt fra Troms Fylkeskommune og Kvæningen kommune etter kommune- og fylkestingsvalget med funksjon til neste valg i 2027 er:

Fra kvæningen kommune

Johanne Gerstad

Personlig vara: Tryggve Enoksen

Ole Johan Engebretsen

Personlig vara: Bjørnar Boberg

Fra Troms Fylkeskommune

John Karlsen

Personlig vara: Siv Elin Hansen

Repr Hanne Wiesener fra Kvæningen kommune har tidligere meldt fratreden. Kvæningen kommune gjorde sitt suppleringsvalg i september men hadde ikke sendt vedtak til Miljødirektoratet. Formell oppnevning av nye representant og vara ble gjort i brev 20.02.2026.

Det formelle styringsmandat for verneområdestyret er gitt gjennom [styrets vedtekter](#), de er sist oppdatert i 2024.

Verneområdestyret er registrert som «annen juridisk person» i Brønnøysundregisteret org nr 817 613 632. Det gir mulighet for å inngå juridiske avtaler, for eksempel på eierskap av infrastruktur. Det gir også mulighet til å ha egen økonomistyring i stedet for gjennom Statsforvalteren. Dette er en mulighet styret ikke har benyttet seg av så langt.

Opplysninger i Brønnøysundregistret må oppdateres i henhold til vedtak i denne saken.

Vurdering

Det gis ikke andre vurderinger til saken.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 VADSØ

Trondheim, 18.02.2026

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/8469

Saksbehandler:
Ingrid Moe Dahl

Oppnevning av representanter til Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder

Miljødirektoratet har delegert myndighet etter naturmangfoldloven § 62 andre ledd tredje punktum til å bestemme at et særskilt oppnevnt organ er forvaltningsmyndighet for et område vernet med hjemmel i naturmangfoldloven kapittel V, jf. forskrift av 28. februar 2025 nr. 320 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven og forskrift 28. februar 2025 nr. 321 om delegering av myndighet etter naturmangfoldloven fra Klima- og miljødepartementet til Miljødirektoratet.

Myndigheten omfatter også revidering av nasjonalpark-/verneområdestyrenes vedtekter og forvalternes instruks.

Etter forslag mottatt fra Sametinget i brev av 07.01.2026 vil Miljødirektoratet oppnevne følgende personer til Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder for perioden 2026- 2029:

Per Anders P. Bals

Personlig vara: Marit Kristine Hætta Sara

Karen Inga Eira

Personlig vara: Ole Mathis Eira

Oppnevningen gjelder også for 2030 inntil nye representanter fra Sametinget er oppnevnt. I tillegg kommer tidligere oppnevnte styremedlemmer foreslått fra kommuner og fylkeskommuner med funksjonstid 2023/24-2027.

Forvalter orienterer de valgte representantene om oppnevningen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Ingrid Moe Dahl
seniorrådgiver

Kopi til:
SAMEDIGGI / SAMETINGET
Rune Benonisen

Ávjovárgeaidnu 50

9730

KARASJOK

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 VADSØ

Trondheim, 20.02.2026

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/8469

Saksbehandler:
Ingrid Moe Dahl

Ny oppnevning av representanter til Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder

Det vises til vårt oppnevningebrev av 02.02.2024 samt e-post fra Kvæningen kommune 19.02.2026.

Kvæningen kommune behandlet sak i kommunestyret 23.09.2025 om nye representanter til Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder. Kommunen har gjort Miljødirektoratet oppmerksomme på en trykkfeil i vedtak i møteprotokollen for sak 25/69. Miljødirektoratet forholder seg derfor til følgende i møteprotokollen fra kommunestyremøtet etter orientering fra kommunen:

Innstilling fra formannskapet med 2 tilleggsforslag ble enstemmig vedtatt:

*2.Som nytt fast medlem i Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen velges: Ole Engebretsen.
Vara: Bjørnar Boberg*

Etter forslag fra Kvæningen kommune oppnevnes derfor:

Ole Engebretsen som ny fast representant i styret. Han erstatter Hanne Wiesener for resten av inneværende valgperiode.

Bjørnar Boberg som ny vararepresentant i styret. Han erstatter Ole Engebretsen for resten av inneværende valgperiode ettersom Ole Engebretsen går inn som fast representant.

Forvalter orienterer verneområdestyret om ny oppnevning.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Ingrid Moe Dahl
seniorrådgiver

Kopi til:

KVÆNANGEN KOMMUNE
Rune Benonisen

Gárgu 8

9161

BURFJORD

Arkivsaksnummer: 2026/288-2

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 30.03.2026

Utvalg Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	Utvalgssak 9/26	Møtedato 23.03.2026
--	---------------------------	-------------------------------

Godkjenning av innkalling og Godkjenning av sakslista og valg medlem for undertegning av protokoll

Innstilling fra forvalter

Styret godkjenner innkalling
Styret godkjenner sakslista
Valgt representant for undertegning av protokoll

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Saksopplysninger

Styret skal godkjenne innkalling siden det vedtektsfesta krav til hvordan innkallingen skal gjennomføres.

Til møtet er det sendt flere varsel. Det har vært endringer i styresammensetning og periodevis uklart hvem som skulle innkalles.

Det er sendt ut formelt brev med varsel om innkalling

Det er sendt ut innkalling med sakspapirer i e-post den 24.02.2026

Godkjenning av sakslista gjennomføres siden det er krav til at sakslista skal være relevant i forhold til hva som er formål med møtet og styrets arbeid.

Etter nye rutiner fra 2026 kan protokollen godkjennes gjennom e-signering. Styret velger to repr som skal undrtegne protokollen. Protokollen sendes først til gjennomsyn på e-post før den sendes til endelig signering.

Arkivsaksnummer: 2026/288-1

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 30.03.2026

Utvalg Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	Utvalgssak 10/26	Møtedato 23.03.2026
--	----------------------------	-------------------------------

Godkjenning av protokoll fra styremøte 08. januar 2026

Innstilling fra forvalter

Protokoll fra styremøte 8. januar 2026 godkjennes.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

[Protokoll fra styremøte 8. januar 2026](#)

Saksopplysninger

Styret behandler protokoll fra sist ordinære møte.

Arkivsaksnummer: 2026/2149-1

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 30.03.2026

Utvalg Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	Utvalgssak 11/26	Møtedato 23.03.2026
--	----------------------------	-------------------------------

Behandling av delegasjon til forvalter for Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre 2026

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret for kvænangsbotn og navitdalen delegerer vedtaks- og beslutningsmyndighet til forvaltere i følgende sakstyper på vegne av styret.

- 1) Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser. Det er bestemmelser hvor det står spesifikt at slik- og slik motorferdsel kan tillates. Det er da gjort en tidligere vurdering i verneprosessen som forenkler saksbehandlingen og vurderingene som gjøres for å gi endelig dispensasjon.
- 2) Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:
 - a) når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,
 - b) når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker og
 - c) når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.
- 3) Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.
- 4) Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.
- 5) Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.
- 6) Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter [forvaltningsloven § 42](#). Om at «vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort».
- 7) Beslutte oversendelse av saker til Miljødirektoratet med [anbefaling](#) om å ilegge [overtredelsesgebyr](#). Det kan være saker hvor andre virkemidler ved overtredelse ikke benyttes, men at styret vurderer at det er nødvendig med en reaksjon.

Forvalter forplikter seg til å legge saker fram for styret hvor det er tvil om delegasjonen gjelder for saken eller det er saker av prinsipiell art eller hvor det er omfattende tvil om utfallet.

Beslutningen om å delegere myndighet til forvalter gjelder til neste konstituerende møte. Denne beslutning om delegert myndighet skal publiseres på nasjonalpark-/verneområdestyrets nettsider.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Verneområdestyret har, etter vedtekter pkt 3. «Nasjonalpark-/verneområdestyrets myndighet», myndighet etter naturmangfoldloven

- forvaltningsmyndighet etter verneforskrifter, hhv [Navitdalen](#) og [Kvænangsbotn](#)
- myndighet til å gi dispensasjon fra verneforskriftene med hjemmel i verneforskriftens dispensasjonsbestemmelser og [naturmangfoldloven § 48](#)
- myndighet til å utføre skjøtsel i verneområdene etter [naturmangfoldloven § 47](#)
- håndheving etter naturmangfoldloven [§§ 69 – 72](#) og [§ 73](#).

Utøving av myndigheten skal skje i samsvar med naturmangfoldloven, herunder alminnelig bestemmelser om bærekraftig bruk i lovens kapittel 2 - §4 - 14. Her gjelder de generelle mål for bevaring, eks at mangfoldet av naturtyper ivaretas, at arter og deres genetiske mangfold ivaretas, aktsomhetsplikt for å ikke skade natur, miljøretslige prinsipper §§8-12 og vektlegging av samfunnsinteresser, eks samiske interesser i utøvelsen av loven §14.

Alle medlemmene i nasjonalpark-/verneområdestyret har et felles ansvar for en helhetlig forvaltning av verneområdene hvor ivaretagelse av verneverdiene og verneformålet er hovedoppgaven.

Medlemmene av nasjonalpark-/verneområdestyret skal forvalte verneområdene i samsvar med internasjonale forpliktelser, naturmangfoldloven og verneforskriftene for det enkelte verneområde.

Nasjonalpark-/verneområdestyret er en juridisk person med myndighet til å inngå avtaler og påta seg forpliktelser innenfor de økonomiske rammene styret disponerer.

Verneområdestyret kan delegere visse beslutninger til forvalter.

I vedtektene pkt 6.3 fremgår at å delegere myndighet til forvalter:

Nasjonalpark-/verneområdestyret kan gi forvalteren myndighet til å treffe vedtak og beslutninger i følgende sakstyper på vegne av styret:

1Behandle søknader om ferdsel og om motorferdsel etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser. Det er bestemmelser hvor det står spesifikt at slik- og slik motorferdsel kan tillates. Det er da gjort en tidligere vurdering i verneprosessen som forenkler saksbehandlingen og vurderingene som gjøres for å gi endelig dispensasjon.

2Behandle søknader etter verneforskriftenes øvrige spesifiserte dispensasjonsbestemmelser og etter naturmangfoldloven § 48:

- d) når vedtaket innebærer fornying av tidligere dispensasjon som er gitt av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget dersom forutsetningene for tillatelsen er tilnærmet uendret,
- e) når det foreligger en etablert forvaltningspraksis fra saker behandlet av nasjonalpark-/verneområdestyret eller arbeidsutvalget i tilsvarende saker og
- f) når forvaltningsplan gir entydige føringer for utfallet av søknadsbehandlingen.

3Treffe vedtak i samråd med styreleder når en sak haster fordi det er fare for skade eller annen negativ påvirkning på verneverdiene, for eksempel stans av ulovlig forhold, pålegg om retting eller direkte gjennomføring.

4Behandle søknader om, eller på eget tiltak, endre frister som er fastsatt av nasjonalpark-/verneområdestyret.

5Gi utsettelse av klagefrist etter forvaltningsloven § 29 fjerde ledd.

6Treffe beslutning om utsatt iverksettelse etter [forvaltningsloven § 42](#). Om at «vedtak ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort».

7Beslutte oversendelse av saker til Miljødirektoratet med anbefaling om å ilegge [overtredelsesgebyr](#). Det kan være saker hvor andre virkemidler ved overtredelse ikke benyttes, men at styret/forvalter vurderer at det er nødvendig med en reaksjon.

Beslutningen om å delegere myndighet til forvalter må gjøres skriftlig og det må fremgå hvilken delegert myndighet forvalter har. Beslutning om delegert myndighet skal publiseres på nasjonalpark-/verneområdestyrets nettsider.

Vurdering

Å gi delegasjon til forvalter anses som hensiktsmessig for effektiv saksbehandling og avgjørelse i saker som anses som kurant.

Ved tvilstilfeller vil forvaltere uansett legge sak til styret for avgjørelse.

Arkivsaksnummer: 2025/10718-6

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 30.03.2026

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	12/26	23.03.2026

Behandling av tiltaksplan for Kvænangsbotn og Navitdalen 2026 - etter bevilgning

Innstilling fra forvalter

Verneområdestyret godkjenner tiltaksplan for 2026. Planen brukes som grunnlag i forvaltningens prioriteringer og arbeid for 2026.

Tiltak i verneområder

- Skjøtsel av Storslåtta (rydding og restaurering av slåttemark, ca. 7 dagsverk, kostnad ca. 70 000 kr).
- Oppgradering av innfallsport Sørstraumen med nye temaplakater og flerspråklig informasjon (kostnad ca. 40 000 kr).

Drift av styret

- 5 møter, andre utgifter, reiseutgifter. Rådgivende utvalg Kr 300 000,-

Grunnstøtte drift av infrastruktur

- Tilsyn og vedlikehold infrastruktur – grunnstøtte Kr 50 000,- disponeres etter fastsatt driftsplan

Andre tiltak/prosjekter som innarbeides for utredning i tiltaksplanen

- Se på behov og mulighet for nye tiltak med restaurering/tilrettelegging kjørespor langs sperregjerde i Kvænangsbotn. Ses på sammen med distriktet.
- Tiltak for ferdigstille rasteplassen ved gapahuken Rundvannet. Nedtrapping til vannet.
- Tiltak for å heve veien som går forbi Ura i Kvænangsbotn. Eks steinsetting slik at veien kan benyttes på høyere vannstand.
- Se på metode for å begrense oppvekst av gran innenfor verneområdet.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

[Tiltaksplan 2026 – versjon 23.mars 2026](#)

Saksopplysninger

Tiltaksplanen er styrets årlige dokument som beskriver neste års prioriteringer og tiltak for å ivareta verneformål og verneverdier samt å oppfylle andre føringer og mål for forvaltninga av Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder.

Tiltaksplanen for 2026 følger nye føringer fra Miljødirektoratet, som har hovedvekt på tiltak som reduserer konkrete trusler mot verneverdier, særlig knyttet til klimaendringer, gjengroing, fremmede arter og slitasje.

Midler som tildeles over posten « tiltak i verneområder» (post142031) skal prioriteres til skjøtsel, tilrettelegging, informasjon og restaurering og skal være forankret i godkjente planer. Det vil si forvaltningsplaner, skjøtelsplaner og besøksstrategier. Miljødirektoratet oppfordrer til etablering av bevaringsmål og tett samhandling med Statens naturoppsyn (SNO).

Styrets prioriteringer i 2026 er mindre fysiske tiltak og mer strategisk arbeid, inkludert oppdatering av databaser og planverk. Dette skal legge grunnlag for forvaltning av områdene de neste årene.

Konkrete tiltak ved søknad var:

- **Skjøtsel av Storlåtta** (rydding og restaurering av slåttemark, ca. 7 dagsverk, kostnad ca. 70 000 kr).
- **Oppgradering av innfallsport Sørstraumen** med nye temaplakater og flerspråklig informasjon (kostnad ca. 40 000 kr).
- **Opprusting av nødbu Kvalvannsgammen** i samarbeid med lokal forening med forutsetning om godkjente tiltak (kostnad ca. 100 000 kr).

Miljødirektoratet har gjennom sin saksbehandling tildelt en ramme Kr 110 000,-. For forslaget om «opprusting av nødbu....» sies:

«Avvent bruk av midler på dette. Vi trenger nærmere informasjon om tiltaket før det evt. kan vurderes supplerende tildeling. Dette er i utgangspunktet ikke noe styret skal ha ansvar for. Ta kontakt med kontaktpunkt i direktoratet for videre dialog».

Forvalter overlater til styret å avgjøre og presisere om og hvordan dette skal følges opp.

Andre prosesser og tiltak finansieres over eksisterende bevilgning (forvalters arbeidskapasitet) og/eller fra post 142021 (Miljødirektoratets spesifiserte driftsmidler) I 2026 inkluderer det vurdering av beov for revisjon av besøksstrategi, planarbeid for et mulig prosjekt Skorpa–Nøklan, skjøtelsplan for stier og veier, samt oppdatering av Naturbase og Naturoppdrag. Det legges også opp til samarbeid om prosjekt for besøkscenter reindrift og kunnskap om DarkSky.

Drift av styret anslås til ca. 47 000 kr per møte. Det søkes om midler til 5 møter og tilhørende utgifter i 2026.

Miljødirektoratet har innvilget Kr 300 000,- til dette formålet for 2026.

Det er utarbeides driftsplan for tilsyn og vedlikehold av infrastruktur som verneområdestyret eier selv eller samarbeider med andre. Miljødirektoratet har innvilget et grunntilskudd for dette Kr 50 000,-

SNO har ansvar for tilsyn og oppsyn ut fa egne sentrale føringer og prioriteringer. Verneområdestyret har ingen spesifikke innspill til disse prioriteringene i 2026, men anmoder om mest mulig tilstedeværelse og rapportere observasjoner gjennom naturoppdrag. SNO bidrar ikke til løsning av praktiske oppgaver eks tilsyn og vedlikehold av infrastruktur i 2026. Det er først og fremst her verneområdestyret har behov for feltaktivitet.

Verneområdene dekker totalt 292 km² og har som formål å bevare natur- og kulturlandskap, biologisk mangfold og muligheter for friluftsliv.

Møteplan

Følgende foreslås som møteplan

Onsdag 8. januar 14.00 – 15:00	Styremøte - teams
Tirsdag 03.03.2026 15:00 – 18.00 Alta	Styremøte - konstituering
20.-21.05.2026 (foreløpig)	Studietur-fagsamling lunsj-lunsj
Mandag 22.06.2026 09.00 – 16.00	Styremøte + lokal befaring
Tirsdag 06.10.2026 14:00 – 18:00	Styremøte
Tirsdag 02.12.2026 11:00 -	Styremøte

Vurdering

I 2026 er det 11 år siden vo styret ble etablert. Gjennom disse årene har det vært mest fokusert å få på plass grunnleggende planverk og tiltak som synliggjør verdiene i området og som gir adgang til naturopplevelser i området særlig for lokalbefolkning, men også for tilreisende.

I 2026 har styret mindre fokus på større fysiske tiltak, men et sterkere fokus på å bygges opp et oppdatert plangrunnlag og strategisk grunnlag for styrets virksomhet de neste årene for bevaring av områdene. Og som er tydeligere i tråd med nye retningslinjer.

Det vil si få en bedre oversikt og strategi knytta til forholdet mellom verneverdier og verneformål, trusler (forstyrrelse, slitasje, gjengroing, fremmede arter mv), tiltak for å motvirke negativ utvikling og evaluering av om tiltakene virker (bevaringsmål). Det settes også av tid til oppdatering av verktøy og databaser som er viktig for framtidig forvaltning og formidling.

Tiltak i verneområder

Miljødirektoratet ber om mer avklaring for eventuelt å kunne bevilge midler til opprusting av nødbu. Hovedbegrunnelsen er at dette vanligvis ikke er midler som posten «tiltak i verneområder» skal brukes til. Fra styret sin side må det gjøres en ny vurdering om tiltaket skal prioriteres som del av verneområdeforvaltningen.

For øvrig har verneområdestyret fått innvilget de tiltakene vi har søkt om i 2026.

Drift av styret

Det ble søkt om 361 000, mens miljødirektoratet avkortet dette til Kr 300 000. Tidligere har det vært uproblematisk å be om mer midler hvis det viser seg at rammene ikke holder. Det vil i så fall være hvis det blir flere møter og mer reiser enn det som nå er planlagt.

Vedlikehold infrastruktur – grunnstøtte

I Kvænangsbotn og Navitdalen har verneområdestyret tatt på seg ansvar for drift av infrastruktur gjennom etablering av egne anlegg, eller bidrar sammen med andre for å opprettholde en bra kvalitet på infrastruktur for friluftsliv.

Oppgaver omfatter tilsyn og løpende vedlikehold, renovasjon, og periodisk vedlikehold som maling og mindre til moderate reparasjoner. Det er bevilget Kr 50 000 til dette formålet i 2026.

Arkivsaksnummer: 2024/10662-18

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 30.03.2026

Utvalg Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	Utvalgssak 13/26	Møtedato 23.03.2026
--	----------------------------	-------------------------------

Årsrapport Kvænangsbotn og Navitdalen 2025

Innstilling fra forvalter

Styret tar årsrapporten 2025 til orientering.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

[Årsrapport Kvænangsbotn og Navitdalen landskapsvernområder 2025](#)

Saksopplysninger

Som del av styrets rapportering til samarbeidspartnere utarbeides en årsrapport som oppsummerer styrets arbeid og resultater kortfattet. Saksbehandling, andre styreaktiviteter, forvalternes arbeid, hovedtrekk for tiltak og prosjekter, bevilgninger og oversiktsregnskap.

Vurdering

Arbeid i 2025 har vært i henhold til vedtatt tiltaksplan og innenfor rammene som er gitt gjennom bevilgninger.

ST 14/26 Referatsaker

VERNEOMRÅDESTYRET KVÆNANGSBOTN OG NAVITDALEN LVO
Kommuner Postboks 700 med forvaltningsmyndigheter
for verneområder

9815 VADSØ

Trondheim, 13.08.2025

Deres ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/177

Saksbehandler:
Hege Langeland

Veiledning om skjøtsel og fjerning av merking av stier

Klima- og miljødepartementet har i vedlagte brev vurdert om skjøtelsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 47 gir hjemmel for forvaltningsmyndigheten til å fjerne merking av stier med hjemmel i verneområder uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver.

Miljødirektoratet har oppsummert noen hovedpunkter i brevet.

Miljødirektoratet ber samtidig om at alle beslutninger om skjøtsel etter naturmangfoldloven § 47 gjøres skriftlig.

Miljødirektoratet har vært i dialog med Klima- og miljødepartementet om forvaltningsmyndigheten kan fjerne merking av stier med hjemmel i naturmangfoldlovens § 47 om skjøtsel i verneområder, uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver. Det følger av Klima- og miljødepartementets brev at eksisterende merking på stier kan fjernes av forvaltningsmyndigheten som et skjøtselstiltak når vilkårene i § 47 er oppfylt. Departementet vurderer at fjerning av merking på stier faller inn under *kanalisering av ferdse* i § 47.

For at et tiltak skal være et skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47 er det et vilkår at tiltaket skal *gjøres for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet*. Fjerning av merking må således være begrunnet i å oppnå/opprettholde naturtilstanden som er formålet med vernet fastsatt i verneforskriften for det aktuelle området.

Etablering eller merking av nye stier eller løyper kan også være å anse som et skjøtselstiltak, for eksempel når det er nødvendig av hensyn til verneformålet å kanalisere ferdse bort fra sårbare deler av et verneområde. I forarbeidene omtales dette som at § 47 gir adgang til *en enkel merking eller anlegg av stier, klopper mv.* i verneområder der det er nødvendig for å kanalisere ferdse for å beskytte verneverdiene. I vurderingen av om et tiltak skal anses omfattet av skjøtselshjemmelen, vil også omfanget av skjøtsele ha betydning.

Det er forvaltningsmyndigheten for verneområdet som beslutter gjennomføring av skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47. Forvaltningsmyndigheten må før beslutningen tas, vurdere om vilkåret i § 47 er oppfylt.

Naturmangfoldloven § 47 har saksbehandlingsregler som må følges for alle skjøtselstiltak. Dette krever varsling av grunneiere og rettighetshavere, og grunneier skal hvis mulig tilbys å gjennomføre tiltaket. Hensynene bak regelen og god forvaltningsskikk taler også for at den som har etablert en merket sti eller løype, eller har særlig interesse i dette, på samme måte involveres, men verken denne eller grunneier kan i utgangspunktet motsette seg at stien eller løypen legges ned eller endres.

Omgjøring av tillatelser mv

Det at det er gitt dispensasjon til merking av en sti eller at stien er avmerket på vernekart vedlagt verneforskriften, er etter departementets vurdering heller ikke til hinder for at forvaltningsmyndigheten kan etablere nye traseer og fjerne eksisterende merking med hjemmel i § 47.

I tilfeller der det er gitt tillatelse til merkingen etter verneforskriften, bør forvaltningsmyndigheten også endre dispensasjonen etter verneforskriften før merkingen fjernes som et skjøtselstiltak. Endringer av dispensasjoner (omgjøring) krever hjemmel og departementet mener et nytt vedtak om omgjøring i slike tilfeller bør vurderes etter naturmangfoldloven § 67. I slike tilfeller vil det være krav om forhåndsvarsling etter reglene i forvaltningsloven § 16.

I enkelte tilfeller kan den merkede stien være avmerket på vernekartet. I slike tilfeller bør Miljødirektoratet kontaktes for vurdering av om vernekartet bør endres i forbindelse med fjerning av merking.

Standardbestemmelser i verneforskrifter om sti

En del verneforskrifter har bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan legge om eller kreve fjernet merking av løyper og stier i verneområdet av hensyn til naturmiljøet eller kulturminner.

Departementet har i brevet klargjort at verken naturmangfoldloven eller tidligere hjemmelslover for områdevern åpner for at grunneiere eller rettighetshavere kan pålegges å gjennomføre tiltak i skjøtselsøyemed.

Når det gjelder forvaltningsmyndighetens adgang til selv å fjerne merking etter en slik bestemmelse, må dette nå anses som regulert gjennom § 47 og den fortolkningen som departementet har gjort i brevet.

Slike bestemmelser i verneforskrifter vil derfor ikke lenger ha betydning.

Skriftlighet ved skjøtsel

Forvaltningsmyndighetens beslutning om å gjennomføre skjøtselstiltak etter naturmangfoldloven § 47 er ikke et enkeltvedtak etter forvaltningsloven, jf. § 47 femte ledd.

Miljødirektoratet ber likevel om at vurderinger og beslutninger om skjøtsel gjøres skriftlig og at dokumentene arkiveres. Vi ber om at kontakt med grunneiere, rettighetshavere og andre (f.eks. entreprenører ol) også gjøres skriftlig, i tillegg til eventuell muntlig kontakt. Slik korrespondanse skal også arkiveres.

Det er to grunner til at vurderinger og korrespondanse bør skje skriftlig. For det første kan det være nødvendig å dokumentere vurderingene og saksbehandlingen i etterkant. I tillegg vil skriftlighet sikre at beslutningen er tilstrekkelig vurdert, bl.a. mht. vilkårene i § 47 og miljørettsprinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Skriftlighet bidrar også til mer åpenhet om forvaltningen av verneområdet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Tone Lise Alstad Eid
seksjonsleder

Hege Langeland
seniorrådgiver

Miljødirektoratet
Postboks 5672 Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref
25/2596-

Dato
27. juni 2025

Tolkning av naturmangfoldloven § 47 - nedlegging av stier

Vi viser til e-post 21. mai 2025 fra Miljødirektoratet, med spørsmål om naturmangfoldloven § 47 gir forvaltningsmyndigheten hjemmel til å fjerne eksisterende lovlig merking av løyper og stier, uten samtykke fra grunneier eller rettighetshaver.

Departementets vurdering

Utgangspunktet i norsk rett er at grunneier eller rettighetshaver råder over privat grunn, og at inngrep i denne bruks- eller eiendomsretten må ha hjemmel i lov eller avtale med grunneier eller rettighetshaver. Eksempler på innskrenking i eiendomsretten er nettopp rådighetsreguleringer i verneforskrifter vedtatt med hjemmel i naturmangfoldloven. De fleste verneforskrifter har forbud mot merking av nye stier eller løyper fordi dette kan skade verneverdiene som verneforskriften skal beskytte. Vernebestemmelsene gjelder i utgangspunktet også for forvaltningsmyndigheten – med de forbehold som følger av § 47, jf. [LB-2022-11106 premiss - Lovdata Pro](#).

Naturmangfoldloven § 47 regulerer forvaltningsmyndighetens adgang til å gjennomføre skjøtsel i verneområdene, også for eldre vernevedtak, jf. § 77. Av § 47 andre ledd følger det at skjøtselsadgangen er nokså vid, og omfatter kanalisering av ferdsel:

«Som skjøtsel kan foretas tiltak for å opprettholde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet, herunder tiltak for å kanalisere ferdsel (...).»

Forvaltningsmyndighetens adgang til skjøtsel er for det første betinget av at tiltaket er nødvendig for å opprettholde eller oppnå den naturtilstanden som er formålet med vernet. I lovproposisjonen Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) er det uttalt at dette omfatter «alle» tiltak som anses nødvendig for å nå formålet med vernet. Bestemmelsen gir forvaltningsmyndigheten

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Ernst Inge
Espeland
22 24 58 90

adgang til å utøve en viss fysisk råderett uten grunneiers eller rettighetshavers samtykke. Bestemmelsen åpner også for at forvaltningsmyndigheten kan gjennomføre inngrep og tiltak i verneområdet som ellers er forbudt etter verneforskriften, så langt det er nødvendig for nå formålet med vernet. I mange verneforskrifter er det forbudt å merke nye stier og løyper. Det er lite tvilsomt at kanalisering av ferdselen for å beskytte eller forbedre verneverdiene kan bestå i å merke og anlegge nye stier og løyper, for eksempel bort fra sårbare eller viktige deler av verneområdet. Dette tiltaket er dermed omfattet av skjøtselsbegrepet i naturmangfoldloven § 47. Verken ordlyden eller forarbeidene sier etter det departementet kan se noe eksplisitt om det å fjerne merking av eksisterende stier og løyper, og på den måten legge ned lovlig etablerte stier og løyper.

En vanlig tolkning av formuleringen «kanalisere ferdsel» betyr å styre ferdselen i en bestemt retning. Dersom ferdselen skal styres i en bestemt retning, vil en naturlig tolkning av «kanalisere ferdsel» omfatte også det å fjerne eksisterende merking for å styre ferdselen bort og til et annet sted, eller å ikke lenger styre den i en bestemt retning. Dette støttes av uttalelser i lovproposisjonen om at skjøtsel omfatter «alle tiltak som er nødvendig» for å nå formålet med vernet. § 47 forutsetter en viss form for involvering av grunneier før det gjennomføres skjøtsels- og tilretteleggingstiltak, og denne skal hvis mulig tilbys å gjennomføre tiltaket. Hensynene bak regelen og god forvaltningsskikk taler også for at den som har etablert merket sti eller løype, eller har særlig interesse i dette, på samme måte involveres, men verken denne eller grunneier kan i utgangspunktet motsette seg at stien eller løypen legges ned eller endres.

Skjøtselsadgangen gjelder ikke helt uten begrensning slik de innledende uttalelsene i proposisjonen kan tyde på. For det første følger det klart av § 47 andre ledd andre punktum at bestemmelsen ikke omfatter «høsting av naturlige ressurser eller en vesentlig endring i naturtilstanden slik den var da vernearbeidet tok til». I proposisjonen side 423 uttaler departementet at slike tiltak bare kan gjennomføres ved grunneierens eller rettighetshaverens samtykke eller ved ekspropriasjon. Videre uttaler departementet samme sted:

«Skjøtselstiltak kan ikke medføre nye rådighetsreguleringer for grunneieren. Skjøtselstiltakene må respektere den virksomhet som er tillatt gjennom vernebestemmelsene og ev. dispensasjoner. Tilsier behovet for skjøtsel at virksomhet i henhold til en dispensasjon må vike, må det skje ved omgjøring av dispensasjonen.»

Biomangfoldlovutvalget tar i NOU 2004: 24 lignende forbehold, men fastslår samtidig hva som den gang ble vurdert som gjeldende rett etter den tidligere naturvernloven:

«På den annen side er det rimelig å forstå skjøtselshjemlene slik at de som hovedregel gir adgang til å gjøre unntak fra fastsatte rådighetsreguleringer dersom dette gjøres i skjøtselsøyemed.»

Departementet ser at uttalelser i lovproposisjonen kan tale for at bestemmelsen om kanalisering av ferdselen ikke skal gjelde der stier og løyper er fastsatt særskilt i verneforskrift eller dispensasjon, eller der verneforskriften har unntak for vedlikehold av eksisterende stier eller løyper. Departementet mener det ikke er grunn til å trekke disse uttalelsene fullt så langt. Det følger klart av ordlyden at skjøtselstiltak kan innebære kanalisering av ferdsel, hvilket i seg selv kan være en ny rådighetsregulering for grunneier eller rettighetshaver, enten merking av eksisterende trase fjernes eller ikke. Det gir etter departementets vurdering ikke mening at ordlyden eksplisitt åpner for å kanalisere ferdsel og forarbeidene samtidig skulle begrense adgangen til å gjøre samme tiltak. Departementet finner ikke entydige holdepunkter i forarbeidene for en så innskrenkende tolkning av § 47. Videre er det ikke helt innlysende at departementet med «den virksomhet som er tillatt» har hatt for øye eksisterende merking som en type «virksomhet». Videre vektlegger departementet at skjøtelsbestemmelsene etter naturvernloven sannsynligvis også åpnet for å gjøre unntak fra vernebestemmelser i skjøtelsøyemed, jf. uttalelser i NOU 2004: 24. Også Backer peker i Naturmangfoldloven, Kommentartutgave, 2010 side 397 på at reglene om skjøtsel gir adgang til å treffe tiltak som verneforskriften regulerer.

Det at merking av løyper og stier følger av dispensasjon eller vernekart vedlagt verneforskriften, er etter departementets vurdering altså ikke til hinder for at forvaltningsmyndigheten kan etablere nye traseer og fjerne eksisterende merking. Departementet mener samtidig at dispensasjon eller traseer i vernekart bør endres i forbindelse med og helst forut for nedleggingen. Om ikke er det tvilsomt om myndighet etter loven kan reagere på overtredelse av det generelle forbudet mot fortsatt merking og vedlikehold av disse særskilt bestemte traseene, eller om dette overhodet kan anses som en overtredelse.

Departementet mener det ved nedlegging av sti eller løype ikke er grunn til å endre verneforskriften dersom den bare har bestemmelser om unntak for vedlikehold av merking og skilt for eksisterende trase. Dersom traseen ikke er fastsatt i vernekartet, og skilt og merking fjernes og erstattes med nye i en annen trasé, gjelder unntaket om vedlikehold kun for den nye traseen og ikke den nedlagte traseen. Departementet forutsetter at forvaltningsmyndigheten også her informerer og involverer berørte interesser på egnet måte. Ved at berørte interesser informeres om hvilke traseer unntaket for vedlikehold gjelder for etter slike skjøtselstiltak, har forvaltningsmyndigheten tilstrekkelig grunnlag for å reagere på eventuelle overtredelser av forbudet mot etablering av sti som eventuelt måtte skje i form av gjenoppretting av tidligere merking.

Der verneforskriften ikke eksplisitt regulerer hvor det er tillatt å ferdes, kan traseer innarbeides i forvaltningsplan siden dette anses om en del av det å kanalisere ferdsel etter § 47. Angivelse av traseer for ferdsel i forvaltningsplan er bare å anse som retningslinjer og ikke bindende for private som skal ferdes i verneområdet.

Enkelte verneforskrifter kan derimot ha bindende regler om ferdsel, inkludert hvor det gjelder unntak fra mer generelle ferdselsforbud i verneområdet. Nye bindende bestemmelser om

hvor det er forbudt eller tillatt å ferdes kan i slike tilfeller ikke gis i forvaltningsplan, men må fastsettes gjennom endring av verneforskriften, jf. nml. § 34 fjerde ledd. Det er bare Kongen i statsråd som i dag har slik myndighet. Videre kan forvaltningsmyndigheten gi dispensasjon fra ferdselsforbudet etter nml. § 48 eller spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.

Der merking av trase er etablert gjennom dispensasjon fra verneforskriften, kan forvaltningsmyndigheten omgjøre eller endre dispensasjonen enten etter reglene i forvaltningsloven § 35 eller naturmangfoldloven § 67. Departementet antar naturmangfoldloven § 67 er mest hensiktsmessig og vil dekke behovet i de fleste tilfeller der omlegging eller nedlegging er nødvendig av hensyn til verneverdiene. Innehaver av dispensasjonen og andre som omleggingen vil ha direkte konsekvenser for, må i tråd med forvaltningsloven § 16 gis anledning til å uttale seg før forvaltningsmyndigheten treffer vedtak om endring av tillatelse.

I nevnte e-post tas det også opp spørsmål om bestemmelser i verneforskrifter som angir at forvaltningsmyndigheten kan legge ned stier kan anses gjeldende. Hva verneforskrifter kan ha bestemmelser om er nærmere regulert i naturmangfoldloven § 34 fjerde ledd:

«Innenfor den rammen som gjelder for den enkelte vernekategori, kan Kongen i forskriften forby eller regulere virksomhet eller ferdsel som i seg selv eller sammen med annen bruk kan motvirke formålet med vernet. Det kan også gis bestemmelser om at visse tiltak ikke må utføres uten at søknad på forhånd er sendt forvaltningsmyndigheten og denne deretter har gitt tillatelse. Det kan fastsettes særskilte regler for forskjellige deler av området når det er forenlig med delområdets funksjon for verneformålet.»

Etter departementets vurdering er det å etablere eller fjerne merking av stier og løyper ikke omfattet av det å «forby eller regulere ferdsel» i denne forskriftshjemmelen. Slik kanalisering er *i seg selv* ikke bindende for private som skal ferdes. Verneforskriften kan derimot, slik § 34 fjerde ledd peker på, ha bindende bestemmelser om hvor ferdsel er tillatt og ikke, men bare Kongen i statsråd kan fastsette bindende bestemmelser om dette etter de prosessuelle reglene som gjelder for fastsetting av verneforskrifter. Departementet kan heller ikke se at § 34 åpner opp for å fastsette nærmere bestemmelser i verneforskriften om skjøtsel, inkludert kanalisering av ferdsel. Dette er regulert av § 47, som ikke gir ikke Kongen i statsråd myndighet til å fastsette utfyllende bestemmelser om skjøtsel.

Formuleringen i forskriftsmalen eller verneforskrifter om forvaltningsmyndighetens adgang til å nedlegge stier ligger etter departementets syn utenfor det verneforskrifter kan inneholde bestemmelser om. Departementet anser slike bestemmelser i verneforskrifter fastsatt i medhold av naturmangfoldloven som ikke gjeldende.

Det er noe mer uklart om bestemmelser om nedlegging av stier fastsatt før 1. juli 2009 fortsatt står ved lag siden naturmangfoldloven § 77 gjør § 47 gjeldende også for eldre verneforskrifter vedtatt etter naturvernloven 1970. Etter § 4 i naturvernloven kunne Kongen gi nærmere bestemmelser om blant annet skjøtsel, inkludert om kanalisering av ferdsel og

merking av stier. Disse forskriftene med bestemmelser om skjøtsel er i utgangspunktet videreført, jf. naturmangfoldloven § 77.

Naturmangfoldloven § 77 kan tale for at det i dag er § 47 som alene og uttømmende regulerer adgangen til kanalisering av ferdsel, uavhengig av hva som følger av eldre verneforskrifter. Antakelig har ikke dette noen stor praktisk betydning siden det følger av ovenstående at § 47 gir forvaltningsmyndigheten adgang til å legge ned eksisterende stier, tilsvarende det mange av disse eldre verneforskriftene gjør. Den største forskjellen ligger i at § 47 pålegger forvaltningsmyndigheten involvering av berørte interesser. Forskriftsmalen og flere verneforskrifter konstaterer kort at forvaltningsmyndigheten kan nedlegge stier, uten noen krav til hvordan berørte interesser skal involveres i en slik situasjon. Selv om eldre verneforskrifter ikke bestemmer noe om dette, vil kravene til god forvaltningsskikk medføre at berørte interesser så langt det er mulig skal involveres før en sti legges ned.

Verken naturmangfoldloven § 47 eller tidligere hjemmelslover for områdevern åpner for at grunneiere eller rettighetshavere kan pålegges å gjennomføre tiltak i skjøtelsøyemed. For verneforskrifter fastsatt etter naturmangfoldloven er det i lovproposisjonens merknader til § 47 også forutsatt at slike pålegg ikke kan gis:

«Bestemmelsen gir ikke hjemmel for forvaltningsmyndigheten til å pålegge grunneieren, rettighetshaveren eller andre å gjennomføre en bestemt skjøtsel eller bruk av området.»

Noen verneforskrifter gir likevel forvaltningsmyndigheten hjemmel til å «kreve fjernet merking av løyper og stier». Det er noe uklart hvem et slikt påbud eventuelt skulle rette seg mot. Naturmangfoldloven § 34 åpner ikke for at det i verneforskriften kan fastsettes bestemmelser som gir forvaltningsmyndigheten slik myndighet.

Forvaltningsmyndigheten har etter naturmangfoldloven § 69 adgang til å pålegge den ansvarlige å rette tiltak «som er i strid med loven eller vedtak med hjemmel i loven». Er merking ikke i strid med vedtak i eller i medhold av loven, må forvaltningsmyndigheten selv gjennomføre nedlegging av stier eller løyper som del av sitt ansvar etter naturmangfoldloven § 47. Dette gjelder også der forskrift eller dispensasjon som omfatter merking av nærmere bestemte traseer endres.

Oppsummering

Forvaltningsmyndigheten kan med hjemmel i naturmangfoldloven § 47 merke løyper og stier for å kanalisere ferdselen, inkludert legge ned eksisterende trase gjennom å fjerne merking. Dette gjelder også der merkingen er særskilt fastsatt i dispensasjon eller vernevedtak. I sistnevnte tilfeller bør disse vedtakene imidlertid endres i forbindelse med og helst forut for nedleggingen for å unngå misforståelser og for å sikre god effekt av slike forvaltningstiltak. Forvaltningsmyndigheten skal dersom mulig involvere grunneier eller rettighetshaver før det merkes nye stier og løyper, og eksisterende fjernes. Det bør også vurderes om andre som kan ha særskilt interesse i eller er særlig berørt av endringen bør varsles.

Forvaltningsmyndigheten kan fastsette ny trase i forvaltningsplan. Traseer i forvaltningsplan og merking i felt er å anse som retningslinjer og veiledning om ferdsel, og ikke bindende for private som ferdes i verneområdene. Bare Kongen i statsråd kan fastsette bestemmelser om ferdsel i verneområdene som skal være bindende for private.

Verneforskrifter skal ikke ha bestemmelser om at forvaltningsmyndigheten kan legge ned stier eller gi noen pålegg om å legge ned lovlig etablerte stier eller løyper. Dette ligger utenfor hva verneforskriften kan regulere. Forvaltningsmyndigheten kan bare gi pålegg om fjerning etter naturmangfoldloven § 69.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Ernst Inge Espeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Fra: Tore Veisetaune[tve@statskog.no]
Sendt: 15.12.2025 08:11:03
Til: Benonisen, Rune[rune.benonisen@statsforvalteren.no]
Kopi: Asgeir Kvalvåg Blixgård[abx@statskog.no];Tarjei Gunnestad[tgu@statskog.no];
Tittel: SV: Samarbeidsavtaler_slåttemark_Statskog 2025 – Supplering

Hei!
Vedlagt signert avtale. Faktura sendes ut i dag

Mvh Tore

Fra: Benonisen, Rune <rune.benonisen@statsforvalteren.no>
Sendt: fredag 12. desember 2025 13:59
Til: Tore Veisetaune <tve@statskog.no>
Emne: Samarbeidsavtaler_slåttemark_Statskog 2025 – Supplering

 Ekstern avsender: Denne e-posten kommer fra utenfor organisasjonen. Vær forsiktig med lenker og vedlegg.

Her er oppdatert avtale for supplerende tildelinger for i 2025.12.12
Fint om du kan fakturere også i dag, og at forfall må være senest 30.12.

Rune

SUPPLERENDE OPPDRAGSAVTALE / SAMARBEIDSAVTALE – TILLEGG til skjøtselsprosjekt Dalstuene og skjøtsel på vei 2025 – sak 2025/5538

Avtalens parter

Navn: Statskog SF	Navn: Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre
Kontakt: Knut Fredheim / Tore Veisetaune	Kontakt: Rune Benonisen
E-post: knf@statskog.no / tve@statskog.no Telefon: 40029610	E-post: rune.benonisen@statsforvalteren.no Telefon: 90660709
Statskog ved Region Troms Mellombygdveien 93, Moen Fakturamottak Søren R Thronæs veg 10 Postboks 63, Sentrum, 7801 Namsos okonomi@statskog.no post@statskog.no	Fakturaadresse: Statsforvalteren i Troms og Finnmark co/Verneområdestyret for Kvænangsbotn og Navitdalen LVO Fakturamottak DFØ, Postboks 4746 Torggarden, 7468 Trondheim Elektronisk adresse for EHF: 967 311 014 Referanse på faktura: 3870RUB

Generell beskrivelse

Denne avtalen gjelder supplerende bevilgning for 2025, altså ett tillegg til gjeldende avtale om skjøtselsprosjekt ved Dalstuene og Skjøtsel av veier 2025. Utvidelsen gjelder

1. rydding og tynning av skog i området rundt den etablerte slåttemarka. Dette er i tråd med ny skjøtselsplan (under arbeid) som forventes vedtatt våren 2026. Omfang om lokalisering avtales mellom verneområdestyret og Statskog før oppstart av arbeidet.
2. Supplerende skjøtselstiltak på kjørespor, stier og veier i Kvænangsbotn. Kahn benyttes til grus, flis på deler av strekningen, drenering og kantiing.

Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre (Forvaltningsmyndigheten) er faglig ansvarlig for tiltaket. De faglige rammene er beskrevet i ny skjøtselsplan for storslåtta og ny skjøtselsplan for stier og veier i Kvænangsbotn.

I hovedtrekk er formålet å tynne skog slik at det kommer mer lys til den etablerte slåttemarka. Dette skal gi positive effekter for de artene vi ønsker å legge til rette for / få fram. For veier er det å hindre og forebygge slitasje på veier, og sikre en stabil og varig standard.

Nødvendige tillatelser ovenfor grunneier og andre myndigheter skal innhentes av forvaltningsmyndigheten eller av tiltakshaver hvis det avgjøres slik.

Forvaltningsmyndigheten er økonomisk ansvarlig ved at det stilles til rådighet en økonomisk ramme som skal dekke kostnadene ved arbeid og nødvendig utstyr i tilknytning til tiltaket.

Kvænangsbotn landskapsvernområde

Statskog SF, via Fjelltjenesten, utfører arbeidet på oppdrag av forvaltningsmyndigheten. Formelt sett er oppdraget tildelt Statskog som grunneier av gnr 32 bnr 1 jmf nml §47 (1. ledd - *Forvaltningsmyndigheten skal, hvis mulig, inngå avtale med grunneieren om at denne utfører nærmere bestemte skjøtselstiltak. 4. ledd - Økonomiske fordeler ved gjennomføring av skjøtselstiltak tilfaller grunneieren*). Statskog har påtatt seg å utføre arbeidet / oppdraget ved e-post av 14. desember 2021. De forplikter seg til å gjennomføre tiltak i henhold til vedtatte planer og denne avtalen.

Rapport

Fjelltjenesten skal underveis i gjennomføringen underrette verneområdestyret muntlig og/eller skriftlig, helst ved avslutning av hver arbeidsperiode, om framdrift og arbeid utført i prosjektet. Dette slik at verneområdestyret er orientert og at eventuelle endringer og justeringer kan avklares fortløpende.

Det skal sendes rapport ved årsslutt (senest medio februar) som beskriver gjennomføringen av tiltaket, eventuelle avvik og endringer, økonomisk regnskap og bilder som viser eksempler fra de ulike fasene av prosjektet. Rapport kan leveres gjennom "naturoppdrag" og kopi på e-post.

Informasjon

Vo styrets informasjonskanaler skal være hovedkanal for informasjon om prosjektet til allmennheten. Bilder fra arbeidet bes sendes via e-post som grunnlag for formidling.

Motorferdsel

- a) Motorferdsel i tilknytning til dette prosjektet er hjemlet direkte i verneforskriften pkt 6.2 a) som sier at «*gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver bestemt av forvaltningsmyndigheten*» er unntatt fra det generelle forbudet mot motorferdsel innenfor verneområdets grenser.
- b) I tillegg naturmangfoldloven § 72 som direkte hjemler transport med motorkjøretøy i sammenheng med planlegging, gjennomføring og rapportering tilknyttet prosjektet inn til tiltaksområdet, også over fast eiendom som ikke inngår i verneområdet. Det trengs altså ikke særskilt dispensasjon etter motorferdselsloven. I hovedsak gjelder dette transport av personell og utstyr til tiltaksområdet i prosjektperioden. Ferdsele begrensnes til det som er nødvendig for å løse oppdraget på en effektiv og hensiktsmessig måte.
- c) Grunneiere som berøres av motorferdsel skal så langt som mulig varsles før transport/kjøring iverksettes.

Tilgang til ved

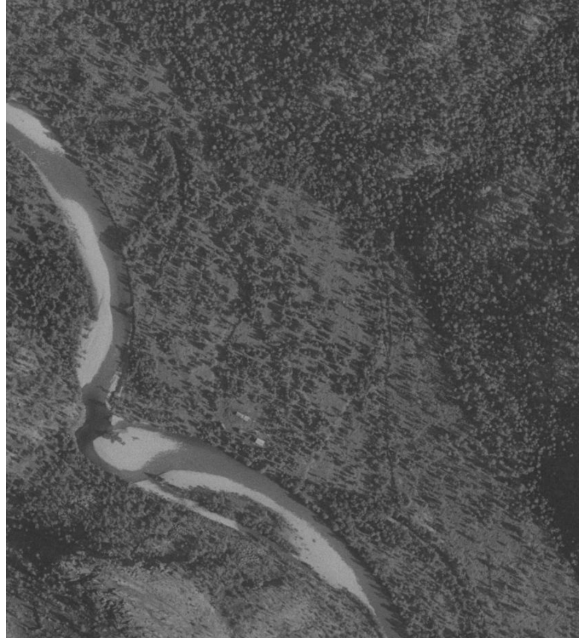
Verdien av skogen som felles tilfaller grunneier. Men det er en forventning om at virke fra tiltaket gjøres tilgjengelig som brensel for gapahuken ved Rundvannet, kostnadsfritt, de neste 5 årene (fra 2026) inn til 15 sekker kløvd ved pr sesong.

Tids- og økonomiske rammer 2025

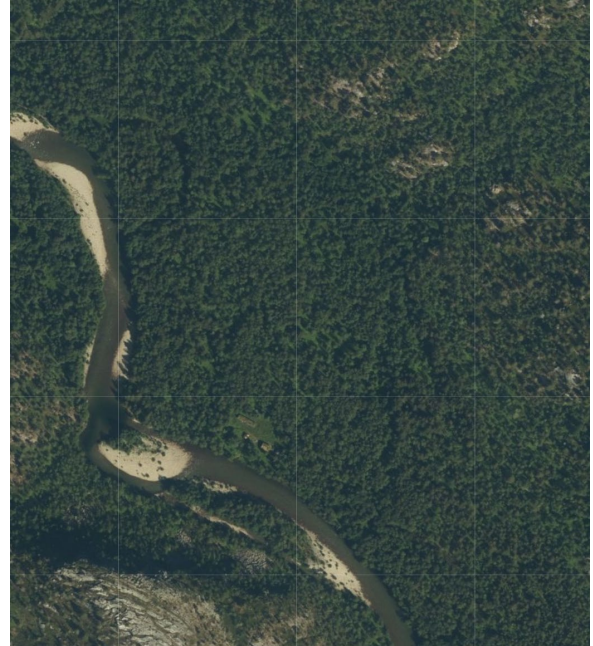
Tiltaket omfatter rydding/tykning av skog i et nærmere avtalt omfang. Forvaltningsmyndighet og Statskog avtaler nærmere omfang og lokalisering for å oppnå mest mulig effekt av tiltaket.

Kart tiltaksområde for slått Dalstuene

Flybilde 1958

Flybilde 2022

Spesifikasjoner for tiltak og disponering 2024

Hva	Antall	Sum totalt
Utvidet skjøtsel Storslåtta		Kr 55 000,-
Utvidet skjøtsel stier og veier		Kr 20 000,-
SUM		Kr 75 000 (eks mva)

Disponeringen av rammen gjøres ut fra prioriteringer med mål om å løse oppdraget på best mulig måte innenfor de rammer som er gitt.

Betalingen gjøres i tråd med faktura mottatt innen 15. desember med forfall seinest 30. desember. Avtalen er inngått og undertegnet i medhold av verneområdestyrets vedtak om disponering av tiltaksmidler for 2025.

Sted/dato:

Storslett 12.12.2025

Navn:
Tore Veisetaune
Statskog/Fjelltjenesten

Navn:
Rune Benonisen
Forvalter

SAMARBEIDSAVTALE

Samarbeid driftstiltak Árras 2025 – SAK 24/10662

Generelle opplysninger:

Navn: Kvænangen Næringsbygg AS	Navn: Kvænangsbøtn og Navitdalen verneområdestyre
Kontakt: Ragnhild Enoksen	Kontakt: Rune Benonisen
E-post: naringsbygg@arres.no	E-post: rune.benonisen@statsforvalteren.no Telefon: 90660709
Telefon:	Fakturaadresse: Statsforvalteren i Troms og Finnmark co/Verneområdestyret for Kvænangsbøtn og Navitdalen LVO Fakturamottak DFØ, Postboks 4746 Torgarden, 7468 Trondheim Elektronisk adresse for EHF: 967 311 014 Referanse på faktura: 3870RUB

Generell beskrivelse

Denne avtalen beskriver rammene for samarbeid om drift og vedlikehold uteområdet ved Næringsbygget Árras. Verneområdestyret bidrag til drift og vedlikehold på uteområdet ved næringsbygget.

- Rydding av vegetasjon i området. Medfinansiering andel Kr 5 500,-
- Vedlikehold/maling av portaler. Helfinansiering. Kr 16 000,-

Rapport

Det skal sendes enkel rapport ved årsslutt som beskriver gjennomføringen av tiltaket, eventuelle avvik og endringer og bilder som viser eksempler.

Informasjon

Vo styrets informasjonskanaler skal være hovedkanal for informasjon om prosjektet til allmennheten. Bilder fra arbeidet bes sendes via e-post som grunnlag for formidling.

Spesifikasjoner for tiltak og disponering

Hva	Antall	Sum totalt
Bidrag til drift og vedlikehold 2023		Kr 5 500,-
Bidrag til driftstiltak uteområde og portaler (ny)		Kr 16 000,-
SUM		Kr 21 500,-

Oppdragsgiver/samarbeidspart, tilbud/tjenester/generell beskrivelse:

Disponeringen av rammen gjøres ut fra prioriteringer med mål om å løse oppdraget på best mulig måte innenfor de rammer som er gitt.

Betalingen gjøres i tråd med faktura mottatt innen 10. desember med forfall seinest 20 desember. Faktura som kommer seinere enn dette kan ikke betales.

Avtalen er inngått og undertegnet i medhold av verneområdestyrets vedtak om disponering av tiltaksmidler for 2024.

(sted) (dato)

Storslett 12.12.2025

Navn
Bedrift

Navn
Forvalter

Ragnhild Enderen

Rune Benonisen

Fra: Árres[naringsbygg@arres.no]
Sendt: 12.12.2025 14:27:53
Til: Benonisen, Rune;Annie
Nilsen[rune.benonisen@statsforvalteren.no;annie.nilsen@aider.no]
Tittel: Fwd: Attached Image

Hei Annie

Jeg har skrevet under samarbeidsavtale mellom Árres AS og Kvænangsbotn og Navitdalen verneområdestyre.

Kan du sende faktura til statsforvalteren og sette forfallsdato 28/12-2025?
Fakturaen må merkes med referansen 3870RUB.

Den underskrevne avtalen sendes også til Rune Benonisen.

Hilsen Ragnhild

----- Videresendt melding -----

Fra: <post@sikkerskanning.no>
Dato: 12. desember 2025 kl. 14.27.12 +01.00
Emne: Attached Image
Til: <naringsbygg@arres.no>

Arkivsaksnummer: 2026/170-1

Saksbehandler: Rune Benonisen

Dato: 06.01.2026

Utvalg Navitdalen og Kvænangsbotn verneområdestyre	Utvalgssak 9/26	Møtedato 23.03.2026
--	---------------------------	-------------------------------

Innvilget dispensasjon for motorferdsel til drift av hytter og anlegg i Kvænangsbotn og Navitdalen Ivo 2026, 2027 og 2028

Vedtak

I medhold av verneforskriftens for Kvænangsbotn landskapsvernområde § 6.3 d) gis Statskog dispensasjon for *bruk av snøskuter* for frakt av utstyr og materiell til drift av hyttene Dalstuene, Lappasriidi og Gerbikkhytta i perioden fra tilstrekkelig snødekke til 1. april. På grunn av hensyn til hekkende fugl anbefales det at transporten gjennomføres så tidlig som mulig i året og helst i løpet av februar.

I medhold av verneforskriften for Kvænangsbotn landskapsvernområde §6.3 d) gis Statskog dispensasjon for frakt av utstyr og materiell med *bruk av helikopter* til drift av Dalstuene, Lappasriidi og Gerbikkhytta så lenge det foregår før 1.april eller etter 30. august. Det anbefales generelt at transporten gjennomføres langs ruter som minimerer forstyrrelse for dyrelivet.

I medhold av verneforskriften for Kvænangsbotn landskapsvernområde § 4 og nml §48 gis Statskog dispensasjon for bruk av ATV på barmark for frakt av utstyr og materiell til drift av Dalstuene fra sнопlassen ved Rundvannsbekken til Dalstuene langs etablert vei/kjørespor. Det anbefales generelt at transporten med ATV gjennomføres så sent på året som mulig helst etter 15.juli.

Det settes vilkår om at kjørebok skal fylles ut før start av hver tur og skal kunne forevises ved eventuelt oppsyn. Kjørebok skrives ut for hvert år på forespørsel.

Dispensasjonen gjelder for nødvendig transport av utstyr og materiell i sammenheng med drift og vedlikehold av hytter. Transport til andre formål behandles særskilt i egne saker. Det gis ikke begrensninger på antall turer. Men ferdselen bør begrenses til et nødvendig minimum. Det forutsettes videre at all ferdsel og transport skal skje varsomt og ta hensyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

Vi minner om at denne dispensasjonen kun gjelder etter verneforskrift. Tillatelse fra Kommune etter motorferdselsloven kommer i tillegg. Vedtak er gjort etter vurdering av de miljørettslige prinsippene og etter verneområdestyrets delegasjonsreglement.

Klageadgang:

Vedtaket kan påklages innen tre uker etter at vedtaket er mottatt. Klage sendes til verneområdestyret.

Saksopplysninger

Statskog SF har tre hytter innenfor vernegrensene til Kvænangsbotn landskapsvernområder. Det er utleiehyttene Gerbikkhytta og Dalstuene og den åpne hytta Lappasriidig. Statskog eier også formelt Kvalvannsgammen, men den inngår ikke i denne saken. Alle bygningene har behov for tilsyn og drift med løpende vedlikehold som vask, rydding, enkle reparasjoner, renovasjon og tilkjøring av gass og brensel. I begrepet drift inngår ikke større reparasjoner, utbygginger og endringer av bygg. Slike tiltak fordrer vanligvis særskilt behov for motorferdsel og behandles som egne sak i sammenheng med en byggesak.

Statskog søker om følgende;

- Bruk av helikopter for frakt av utstyr og materiell fra landingssted i Kvænangsbotn til hyttene.
- Bruk av snøskuter på vinterføre for frakt av utstyr og materiell
- Bruk av ATV på barmark for frakt av utstyr og materiell

Formålet med vernet av Kvænangsbotn og Navitdalen er å ta vare på natur- og kulturlandskapet slik at særpreget med området og den varierte naturen bevares for fremtiden. Blant annet at området er lite berørt av tekniske inngrep. Tiltak og aktivitet som kan endre dette på en negativ måte, er enten ikke tillatt eller kan foregå på visse vilkår. Det er beskrevet nærmere i verneforskriftene og forvaltningsplanen.

Det er også formål om å gi allmenheten anledning til friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Selv om det skal være lite tilrettelegging så har verneområdestyret tolket at en viss grad av tilrettelegging er nødvendig og ønskelig. Det er også slik at områdene har hatt en del anlegg før det ble vernet som alltid har vært benyttet. Disse anleggene trenger både tilsyn, løpende vedlikehold og større vedlikeholdstiltak med et visst mellomrom. Dette er aktivitet som krever motorferdsel.

Det er altså behov for motorferdsel til hytter og anlegg for å kunne utøve driftsoppgaver av friluftslivets infrastruktur. Hvis hyttene ligger svært langt fra allfarvei er tilsyn og løpende vedlikehold svært begrenset. Både fordi det er komplisert og arbeidskrevende, men særlig fordi hytter og anlegg gjerne har lite bruk. Det er gjerne slik at eier/driver er innom ett to-tre ganger pr år i sammenheng med periodisk vedlikehold. Det periodiske vedlikeholdet gjøres gjerne noen få ganger pr år, gjerne bare en eller to ganger. Det gjelder tømning av dass, tilkjøring av ved og gass, tilkjøring annet utstyr. Noen år gjøres vedlikeholdstiltak som maling, utskiftninger osv samtidig. Det er da behov for å få inn utstyr på en hensiktsmessig måte.

Vernemyndighetene må også gjøre en vurdering av om hvilken ferdselsform som er mest hensiktsmessig fra verneperspektivet, og ut fra bestemmelsene i forskrift.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Saken behandles delegert basert på delegasjonsreglementet gitt av verneområdestyret basert på kurante saker.

Regelverket

I både Kvænangsbotn og Navitdalen er det et generelt forbud mot motorferdsel, men likevel tillatt for en rekke nytteformål nærmere definert i forskriftens pkt 6.2. Det er i tillegg gitt flere særskilte dispensasjonsbestemmelser (pkt 6.3) som angir ytterligere ferdelsformål som kan tillates etter nærmere vurdering.

Forskriften legger føringer for at transport til hytter og gammer (driftsoppgaver og frakt av materialer) skal foregå med helikopter eller på vinterføre. Motorferdsel som har lite potensial for å sette nye spor, som snøskuter på snødekt mark og helikopter har vanligvis et bredere dispensasjonsgrunnlag enn motorferdsel som foregår på barmark.

Følgende kan det gis tillatelse til i sammenheng med drift;

C) Motorferdsel i forbindelse med vedhogst. Det betyr at hvis driver av hytter/anlegg skal hogge ved til eget bruk, det vil si den bruken som er på hytta eller på anlegget, så kan det gis tillatelse til motorferdsel i den sammenheng. Det gjelder også for inntransport av sager og utstyr og transport av virke fra hogstplass til aktuell hytte.

d) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer og utstyr til hytter, støler og gammer.

Det er altså i hovedsak transport på vinterføre og /eller med helikopter som kan gis dispensasjon for, men ikke uten unntak.

Transport på barmark til driftsformål må vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen (§4) hvor skranken for å benytte denne paragrafen gjøres ut fra sikkerhetshensyn og vesentlige samfunnsinteresser og at verneverdiene ikke kan påvirkes nevneverdig. Altså unntaksvis og i spesielle tilfeller.

I tillegg til det som er nevnt kan det gis tillatelse for i sammenheng med restaurering, nybygg mv som faller utenfor ordinære driftsoppgaver.

e) bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av materialer til byggearbeid og vedlikehold på bygninger, anlegg og innretninger.

o) motorferdsel på vinterføre i forbindelse med oppføring av anlegg jf. pkt. 1.3 l).

Vurdering

All ferdsel har potensiale til å kunne påvirke verneverdiene. I hovedsak gjennom slitasje på vegetasjon og jordsmonn, forstyrrelser på dyreliv og forstyrrelser for friluftsbukere.

Bruk av snøskuter på vinterføre i sammenheng med drift pågår allerede fra tilstrekkelig snødekke er etablert i oktober/november til mai. I hovedsak i korte perioder eller enkeltdager i januar-mars. Påvirkning er støy og forstyrrelse når snøskuter passerer. For dyrelivet kan det være potensiale for at villlevende arter kan bli forstyrret og søke vekk fra der ferdelsen foregår. I verste fall flykte slik at hekking blir mislykket eller gode beiteområder ikke blir brukt.

For elg vil dette være uheldig i perioder hvor det er mye snø og i perioder med lite beite. Snøskuterveiene som brukes til Dalstuene og Gerbikkhytta berører elgbeiter i noen grad. Det gjelder ikke for snøskutervei til Lappasriidig. Vi vurderer at sårbarhet på dette punktet er lavt til moderat. Dette på grunn av lavt omfang av ferdsel i sårbare perioder.

For fugl er sårbare perioder særlig ved etablering og ved hekking. For arter/artsgrupper som er i kategorien rødlistet rovfugler, lommer, dykkere og andefugler er sårbare perioder så tidlig som februar – august (eks kongeørn) For andre arter fra mars – august (eks hønsehauk) og andre igjen fra mai – juli/august. Anbefalt minimumsavstand er fra 250 ned til 500 meter for ferdsel på bakken og for ferdsel til fots eller bakkearbeid.

Ut fra den kunnskapen vi har i dag om arter som normalt hekker i de aktuelle områdene vil det være lav sårbarhet for forstyrrelser for ferdsel med snøskuter så lenge det foregår før 1.mars eller til Dalstuene og Lappasriidig før 1.april langs de vanlige kjøreveiene. Vi vurderer at det er moderat sårbarhet for ferdsel med snøskuter til Gerbikk fra Kvænangsbotn senere enn 15. februar. Ut fra kunnskap vi har tilgjengelig er avstanden fra veiene det ferdes på til reirplass større eller lik det som er anbefalt avstand for å unngå forstyrrelser.

Bruk av helikopter foregår potensielt hele året, men er mest vanlig til denne type oppgaver når det er tilstrekkelig dagslys. Også for ferdsel med luftfartøy er det forstyrrelser som er det potensielle problemet. Sårbare perioder er som nevnt tidligere i saken, men anbefalt avstanden til hekkelokaliteter for fugl er noe høyere og er for rovfugler helt opp mot 1000 meter.

Ut fra den kunnskapen vi har i dag om arter som normalt hekker i de aktuelle områdene vil det være lav sårbarhet for forstyrrelser for ferdsel med helikopter så lenge det foregår før 1 februar og etter 1. august. Sårbarheten kan fortsatt være lav hvis flyvingen foregår med stor høyde eller følger en rute hvor en unngår de mest sårbare områdene. Vi vurderer at det moderat – høy sårbarhet for ferdsel med helikopter til Gerbikk fra Kvænangsbotn så tidlig mellom 1. februar hvis ruta går over de kjente reirområdene. Ferdsel etter 1.august vurderes å ha lav sårbarhet for fuglelivet. Vi har også opplysninger om at reindriften anser at flyving før ca 15 september bør unngås. Men det reguleres ikke gjennom verneforskriften.

Potensialet for forstyrrelser for friluftsbukere er generelt lavt da toleransen for motorferdsel er ganske høy blant den jevne friluftsbuker og samtidig er omfanget av ferdsel til denne type driftsoppgaver så lite og forbigående at det neppe vil prege en turgåers opplevelse. Vår vurdering er at sårbarhet for brukerkonflikter er lavt.

Bruk av ATV i sammenheng med drift

Verneområdestyret har tidligere gitt overordna retningslinjer (sak 2021/7928) og anbefalt at bruk av ATV til hhv Lappasriidi og Gerbikkhytta til formål ordinær drift ikke anbefales. Driftsoppgaver for hytter anses som viktige, men ved at det ikke eksisterer kjørespor har verneområdestyret vurdert at de negative effektene av skadepotensialet er større enn verdien av det løpende drifts behovet. Det følges opp i denne saken og det vil ikke gis dispensasjon for bruk av ATV for driftsformål til Lappasriidig og Gerbikkhytta.

Til Dalstuene er det derimot en gammel opparbeidet vei som også brukes som kjørespor i sammenheng med tilsyn og vedlikehold av reingjerde. Veien brukes også i sammenheng annen motorferdsel som har unntak fra forbudet mot motorferdsel eks oppsynsaktivitet og skjøtselstiltak ved Dalstuene (fra 2021).

Det er ikke gitt en særskilt dispensasjonshjemmel for bruk av ATV til driftsformål i verneforskriften. For å kunne gi dispensasjon må det oppfylles vilkår om at tiltaket/aktiviteten ikke strider mot verneformålet og at tiltak ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig. I tillegg at det foreligger en hjemmel for å kunne gi

dispensasjon. Det må også foreligge en saklig grunn til å gi dispensasjon. Om behovet for bruk av ATV til driftsformål - dalstuene.

Generelt sett er bruken av disse hyttene størst i sommerhalvåret. Samtidig er det klart at med god planlegging og gode rutiner så vil det i et normalår være at transportbehov tilknyttet drift gjennomføres uten bruk av ATV. Likevel har det vært praksis tidligere å gi dispensasjon også for begrenset bruk av ATV for å dekke inn behov for inntransport eller uttransport av utstyr og materiell. Alternativt at det søkes hvis slikt behov oppstår. Vurderingen er at det er et moderat behov.

Bruk av ATV foregår i hovedsak mellom sent juni og oktober. Bruk av ATV har potensiale både til slitasje og forstyrrelser. Slitasje oppstår ved at hjul river opp vegetasjon. Når vegetasjonsdekket er borte kan vann lettere erodere på jordsmonn og vaske det bort. På den måten oppstår og utvides terrengskader selv med følge av relativt liten ferdsel. Terrenghelning og fuktighet betyr mye for utvikling på en lokalitet når vegetasjonen er slitt bort. Veien inn til Dalstuene i seg selv er så pass god at det har vært lavere terskel for tillatelse ved at potensialet for slitasje er liten. Men dette uavhengig av tid på året og om året preges av mye nedbør eller lite nedbør. Perioder med mye regn vil gi økt slitasje på noen lokaliteter. Det er for øvrig gjort tiltak på deler av veien for å forsterke og restaurere lokaliteter, slik at skadeomfanget reduseres. Potensialet / sårbarhet for slitasje er derfor lavt på strekningen fra Rundvannsbekken og til Dalstuene.

Med hensyn til forstyrrelser stiller det seg liknende vurderinger gjort i denne sak for hhv snøskuter og helikopter. Ut fra den kunnskapen vi har i dag om arter som normalt hekker i de aktuelle områdene vil det være lav sårbarhet for forstyrrelser for ferdsel med ATV til Dalstuene så lenge det foregår etter 15. august og moderat sårbarhet etter 1. juli.

Saken må vurderes etter verneforskriftens §4 og nml §48. Det skal vurderes om kunnskapsgrunnlaget er godt nok, om det skal tas et føre-var-prinsipp, om samlet belastning, om kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Kunnskapsgrunnlaget og føre var-prinsippet. Vi anser at kunnskapsgrunnlaget knytta til natur og kulturverdier er godt nok til å kunne ta en beslutning i saken. Det er ikke dokumentert særdeles viktige verdier som gir grunn til anvendelse av føre-varprinsippet. Samlet belastning. Det er flere som har behov for motorferdsel på veien inn mot Dalstuene på barmark. I hovedsak at reindrifta kjører i sammenheng med tilsyn og vedlikehold av reingjerde. Det er også noe, men begrenset ferdsel, i sammenheng med oppsynsaktivitet utført av Fjelltjenesten/SNO. I 2022 vil det være noe mer ferdsel i sammenheng med skjøtselstiltak ved Dalstuene som utføres på vegne av forvaltningsmyndigheten. Ferdsel i sammenheng med drift av hyttene utføres av både Statskog og av Nord-Troms museum. Det totale omfanget er ikke kjent i detalj. Men vi karakteriserer omfanget som moderat og/eller sporadisk.

Kostnader ved miljøforringelse kan være aktuelt hvis tiltak fører til skade som må rettes. Omfanget av ferdsel anses ikke så omfattende at det kommer til anvendelse her. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder anvendes ikke i saken.

Oppsummering

Basert på reglene i verneforskriften, verneområdestyrets retningslinjer for motorferdsel i sammenheng med drift og en vurdering av sårbarhet/potensiale for markslitasje og forstyrrelser gis dispensasjon innenfor tidsperioder hvor potensialet for forstyrrelse av dyrelivet er lavest. Det legges til grunn at sårbar periode for artsgrupper starter allerede

i februar og avtar etter august. Det er gjort en konkret vurdering av potensialet/sårbarhet basert på den kunnskapen vi har om hvilke arter som hekker i områdene som blir berørt og hvilke avstander det er til hekkelokaliteter. Ved bruk av helikopter er anbefalt minimumsavstandene til hekkelokaliteter større enn ved bruk av snøskuter.

Generelt ligger det i denne saken en anbefaling om at bruk av snøskuter til driftsoppgaver bør foregå før 1.mars og bruk av helikopter før 1.februar og etter 30. august. ATV anbefales generelt ikke brukt, men kan benyttes i begrenset omfang til Dalstuene. Vi vurderer generelt at motorferdsel i sammenheng med driftsoppgaver ikke berører friluftsliv negativt. Andre hensyn, for eksempel til reindrift, vil kunne påvirke tidsperiodene for anbefalt ferdsel, men det er ikke regulert gjennom verneforskriften. Oversikt over anbefalt hensynssoner for hekkende fugl. Farge antyder rødlistekategori.

		Jan	Febr	Mars	April	Mai	Juni	Juli	August	Septen	Okt	Nov	Des	Avstander	
														Heli-Bakke	Terr trans-fo
Andefugler															
	Bergand VU													500	250
	Svartand VU													500	250
	Sjøorre VU													500	250
	Havelle NT													500	250
Lommer															
	Smålom / Storlom LC													500	250
Dykkere															
	Horndykker VU													500/250	250
Rovfugl															
	Kongeørn LC													1000	500/750
	Fjellvåk LC													500	250
	Hønehauk NT													500	500
	Jaktfalk NT													1000	750

Kilde: Anbefalt hensynssoner for sårbare arter av fugl. Multiconsult 2018. Versjon 3.

TOLLETATEN
Postboks 2103 Vika
0125 OSLO

Trondheim, 11.12.2025

Deres ref.:
20/56445-10

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/14854

Saksbehandler:
Marit Doseth

Søknad om forlengelse av tillatelse for Tolletaten til motorferdsel i verneområder

Vi viser til vårt vedtak 08.04.2020 hvor Tolletaten ble gitt tillatelse til motorisert ferdsel med snøscooter knyttet til grensekontroll i verneområder ut 2020. Det vises også til våre senere forlengelser av tillatelsen datert 05.01.2021, 24.01.2022, sist vårt vedtak datert 11.12.2023 hvor tillatelsen ble forlenget ut 2025.

I brev av 26.09.2025 søker Tolletaten på nytt om forlengelse av tidligere gitt dispensasjon.

Sakens bakgrunn

Tolletaten opplyser at en av etatens kjerneoppgaver er å føre kontroll med vareførselen til og fra Norge. Muligheten til å utføre fysisk kontroll er av avgjørende betydning for å løse denne oppgaven. Tolletaten er kjent med at det foregår ulovlig vareførsel i utmarksområder utenom det grensekryssende veinettet. For å sikre effektiv kontroll i slike områder vil Tolletaten i en del situasjoner ha behov for å benytte motoriserte kjøretøy som snøscootere.

Behovet for motorisert ferdsel i veiløse utmarksområder ble aktualisert i forbindelse med koronapandemien, der Tolletaten utførte bistandsoppgaver for politiet knyttet til etterlevelse av smittevernsregelverket. Tolletaten har imidlertid også behov for motorferdsel i utmark for å løse samfunnsoppdraget knyttet til grensekontroll av vareførselen. Dagens regelverk er til hinder for motorferdsel i utmarksområder som er regulert som nasjonalpark eller andre verneområder.

Tolletatens behov vil i første rekke være aktuelt om vinteren når snøen har lagt seg og det er mulig å ta seg frem med snøscooter i områder der motorisert ferdsel ellers er vanskelig, men behovet vil være situasjonsavhengig og omfanget vil ikke innebære stor belastning i de ulike verneområdene.

Tolletaten ønsket i utgangspunktet en generell tillatelse til motorferdsel i grensenære verneområder, subsidiært en midlertidig tillatelse som forlenges på samme vilkår.

Miljødirektoratet ga en generell dispensasjon for nærmere angitte verneområder i vedtak 08.04.2020. Miljødirektoratet la til grunn at det er av vesentlig samfunnsmessig betydning at Tolletaten fikk anledning til motorisert ferdsel i en ekstraordinær situasjon hvor det var behov for utvidet grensekontroll utenom grenseovergangene, og anså på denne bakgrunn at naturmangfoldloven § 48 ga hjemmel for dispensasjon. I vedtak 05.01.2021, 24.01.2022 og 11.12.2023 ble den generelle dispensasjonen forlenget, vår siste tillatelse ble gjort gjeldende ut 2025.

Miljødirektoratets vurdering

Motorferdsel i utmark er generelt regulert i motorferdselloven. Utgangspunktet i lovens § 3 er at motorferdsel i utmark og vassdrag ikke er tillatt med mindre det følger direkte av loven eller av vedtak med hjemmel i loven.

Motorferdsellovens § 4 gjør unntak fra forbudet for politi-, ambulanse- og redningstjeneste og oppsyns- og tilsynstjeneste etablert med hjemmel i lov. Tolletaten er ikke nevnt spesielt i bestemmelsen, og heller ikke i forarbeidene til loven. Det er likevel antatt at tolletatens oppgaver faller inn under unntaket for tilsynstjeneste med hjemmel i lov. Miljødirektoratet legger derfor til grunn at Tolletaten som utgangspunkt har et generelt unntak for motorferdsel i utmark.

I verneområder følger forbudet mot motorferdsel av den enkelte verneforskrift. Et generelt unntak for Tolletaten til motorferdsel i grensenære verneområder krever forskriftsendring. Miljødirektoratet ser at det kan være behov for et slikt unntak i grensenære verneområder, og vil vurdere behov for endringer i aktuelle områder i forbindelse med oppdrag om endring av verneforskrifter for regulering av sykling og organisert ferdsel. Eventuelle endringer i vernebestemmelsene vil ta noe tid. Miljødirektoratet ser derfor behov for forlengelse av tidligere dispensasjon til motorferdsel i verneområder.

Dispensasjon fra motorferdselsforbudet i aktuelle verneområder

Etter naturmangfoldloven § 48 første ledd kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Miljødirektoratet viser til vurderinger gjort i vedtaket av 08.04.2020. I grensenære verneområder vil det variere mellom de ulike verneforskriftene om Tolletaten har adgang til å kjøre uten krav om særskilt tillatelse. I noen verneområder er gjort direkte unntak for motorisert ferdsel i forbindelse med tollvirksomhet. I andre verneområder gjelder ikke unntaket tollvirksomhet, men militær operativ virksomhet og tiltak i samband med ambulanse-, politi-, brannvern-, rednings- og oppsynsvirksomhet. Samtidig vil mange av de hensynene som gjelder for politivirksomhet også gjøre seg gjeldende for virksomheten som Tolletaten utfører. Dette er oppgaver som det er av stor samfunnsmessig betydning å kunne gjennomføre uhindret.

Miljødirektoratet la i vedtaket 08.04.2020 til grunn at det er av vesentlig samfunnsmessig betydning at Tolletaten får anledning til motorisert ferdsel i en ekstraordinær situasjon hvor det er behov for utvidet grensekontroll utenom grenseovergangene. Miljødirektoratet ser at disse hensynene fortsatt gjør seg gjeldende, og finner å kunne forlenge den tidligere gitte tillatelsen.

Tillatelsen er vurdert generelt etter naturmangfoldloven § 48 for alle verneområder. I tilfeller der verneforskriften gir særskilt tillatelse til motorferdsel for tollvirksomhet er denne tillatelsen overflødig. Tillatelsen gjelder for de tilfeller der det ikke følger direkte av verneforskriften at motorferdsel for tollvirksomhet er tillatt. Miljødirektoratet ser at det kan være hensiktsmessig med en viss varighet på tillatelsen og forlenger tillatelsen ut 2027.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 48 forlenges den midlertidige tillatelsen fra 08.04.2020 til motorferdsel i de nærmere angitte verneområdene som fremgår av vedtaket på samme vilkår. Tillatelsen gjelder ut 2027.

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker fra mottakelse av dette brevet, jf. forvaltningsloven § 28 og 29. En eventuell klage skal sendes til Miljødirektoratet for forberedende klagebehandling, jf. forvaltningsloven § 32.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Terje Qvam
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver